

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა N 122

25.11.2019

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: მეორადი ზეთების გადამამუშავებელი (ნარჩენების აღდგენა) საწარმოს მოწყობა და ექსპლუატაცია;

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: სს „ჰიუნდაი ავტო საქართველო“, ქ. თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი მე-12 კმ;

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი მე-12 კმ;

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 19.09.2019;

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „გამა კონსალტინგი“.

ძირითადი საპროექტო მონაცემები:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში სს „ჰიუნდაი ავტო საქართველო“ მიერ წარმოდგენილია ქ. თბილისში მეორადი ზეთების გადამამუშავებელი (ნარჩენების აღდგენა) საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, სს „ჰიუნდაი ავტო საქართველო“ მეორადი ზეთების გადამამუშავებელი საწარმოს (ინსინერატორის) მოწყობა დაგეგმილია ქ. თბილისში, საბურთალოს რაიონში, არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების 7983 მ² ფართობის მქონე ტერიტორიაზე (ს/კ 01.72.14.014.379; 01.72.14.014.662; 01.10.06.004.003; 01.72.14.014.661). სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საპროექტო ტერიტორია უახლოესი საცხოვრებელი პუნქტიდან დაშორებულია 230 მეტრით. საპროექტო ტერიტორიას ესაზღვრება სხვადასხვა დანიშნულების ობიექტები, კერძოდ: სასაწყობე მეურნეობა, სასტუმროს და რესტორნის ტერიტორიები. უახლოესი ზედაპირული წყლის ობიექტი- მდ. მტკვარი ტერიტორიიდან დაშორებულია 1,7 კმ-ით.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, კომპანია „ჰიუნდაი ავტო საქართველო“ ეწევა სხვადასხვა სახის ავტო-ტექნიკურ მომსახურებას და შესაბამისად, ტერიტორიაზე წარმოიქმნება სხვადასხვა სახის ნარჩენები, მათ შორის მეორადი ზეთები, რომელიც ხშირ შემთხვევაში არ ექვემდებარება რეგენერაციას და საჭიროებს სათანადო მართვას. კომპანიის საქმიანობის შედეგად წლის განმავლობაში ჯამურად 10 ტონამდე ნამუშევარი ზეთი გროვდება.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, სს „ჰიუნდაი ავტო საქართველო“ გეგმავს შეგროვებული ნამუშევარი ზეთის ინსინერაციას და ენერჯის მიღებას.

მეორადი ზეთების შესაგროვებლად, პროექტით გათვალისწინებულია, 750 ლიტრი მოცულობის პლასტმასის რეზერვუარის დამონტაჟება. აღნიშნული რეზერვუარი 30 მმ. დიამეტრის პლასტმასის მილის და ტუმბოს საშუალებით დაუკავშირდება 10 ტონა მოცულობის პლასტმასის რეზერვუარს, სადაც პერიოდულად მოხდება ნამუშევარი ზეთის გადატუმბვა და შენახვა.

ინსინერატორის განთავსება დაგეგმილია გადახურულ შენობაში, რომელზეც განთავსდება 10 ტონიანი პლასტმასის რეზერვუარი. აღნიშნული რეზერვუარიდან ზეთი მიეწოდება ღუმელს, რომელშიც ყოველ საათში შესაძლებელია 29 ლიტრი მოცულობის ზეთის დაწვა. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, ღუმელი იმუშავებს წელიწადის ცივ პერიოდში.

ანგარიშში განხილულია პროექტის რამდენიმე ალტერნატივა, კერძოდ: არაქმედების, ტექნოლოგიის და ინსინერატორის განთავსების ალტერნატივები. დოკუმენტის მიხედვით, Ecofalm-ის ბრენდის ინსინერატორთან ერთად განიხილებოდა რუსული წარმოების ინსინერატორიც, თუმცა საბოლოოდ უპირატესობა მიენიჭა Ecofalm-ს. ამ ტიპის ღუმელში ალის დაყოვნების დრო შედარებით მეტია, რაც განაპირობებს ზეთის სრულ წვას, რის შედეგადაც გამოიყოფა უფრო მეტი ენერჯია და ნაკლები მავნე ნივთიერებები. შესაბამისად, მეორადი ზეთების ინსინერაციისთვის შეირჩა გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით უკეთესი ვარიანტი.

საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევა.

საქმიანობა დაგეგმილია კომპანიის კუთვნილ, უკვე სახეცვლილ ტერიტორიაზე, სადაც ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა არ არის წარმოდგენილი. ზედაპირი დაფარულია ბეტონის მყარი საფარით, სადაც ასევე მოწყობილია სანიაღვრე და საკანალიზაციო სისტემა, რომელიც დაერთებულია აღმაშენებლის ხეივანში გამავალ კოლექტორთან. შესაბამისად დაბალია ნიადაგის და გრუნტის დაბინძურების რისკები.

ინსინერატორის მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროცესში მოსალოდნელია გარკვეული რაოდენობის სახითაო და არასახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა, მათ შორის ზეთების წვის შედეგად მიიღება ნაცარი, რომელიც შეიცავს სხვადასხვა ქიმიურ ელემენტებს. გარდა ამისა, საქმიანობის შედეგად შესაძლებელია წარმოიქმნას ნავთობპროდუქტებით დაბინძურებული სხვადასხვა სახის სახიფათო ნარჩენები.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის ვებგვერდზე და საბურთალოს რაიონის გამგეობის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით 2019 წლის 11 ოქტომბერს სამინისტრომ უზრუნველყო ქ. თბილისში, საბურთალოს რაიონის გამგეობის შენობაში საჯარო განხილვის ჩატარება, რომელსაც ესწრებოდნენ საბურთალოს რაიონის გამგეობის წარმომადგენლები, სს „ჰიუნდაი ავტო საქართველო“ წარმომადგენელი, საკონსულტაციო კომპანია შპს „გამა კონსალტინგის“ და საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენელი. დამსწრე საზოგადოების მხრიდან საჯარო განხილვაზე აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები და მოსაზრებები არ

გამოთქმულა. სამინისტროში მათი მხრიდან წარმოების პროცესში წერილობითი შენიშვნები არ შემოსულა.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზმ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზმ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზმ-ს ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზმ-ს ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას.
2. **გზმ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს** სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზმ-ს პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
4. **გზმ-ს ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ;**
5. **გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**
 - პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
 - პროექტის აღწერა;
 - პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები კერძოდ, ტერიტორიის ალტერნატიული ვარიანტები, ტექნოლოგიური ალტერნატივები და შერჩეული ალტერნატივის (ტერიტორია, ტექნოლოგია) დასაბუთება გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით;
 - ინსინერატორის სამუშაო რეჟიმის დეტალური აღწერა;
 - ინსინერატორის მოდელი „Ecofalm“-ის დანადგარში ინსინერაციის/დამუშავების პროცესების დეტალური აღწერა;
 - საპროექტო ტერიტორიიდან მანძილი უახლოესი საცხოვრებელ სახლამდე, მდინარემდე და სხვა უახლოეს სამრეწველო ობიექტამდე;
 - ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიის მოსაზღვრე ტერიტორიების, ასევე ახლომდებარე მოქმედი ობიექტების და მათი დანიშნულების შესახებ, მათთან დაშორების მანძილების მითითებით;
 - ტერიტორიის GIS კოორდინატები;
 - საწარმოო მოედნის აღწერა;

- ინსინერატორის ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (სიმძლავრე, მასშტაბი);
- ნარჩენების დასაწყობების მოედნის აღწერა;
- საწარმოო და სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგება;
- სამეურნეო- ფეკალური წყლების მართვის საკითხები;
- საპროექტო ტერიტორიაზე წარმოქმნილი საწარმოო ჩამდინარე წყლების, მათ შორის ნავთობპროდუქტებით დაბინძურებული წყლების მართვის საკითხი (გაწმენდა, ჩაშვება);
- საჭიროებიდან გამომდინარე (წყლის ჩაშვებასთან დაკავშირებით) საკანალიზაციო ქსელის მფლობელთან შეთანხმების შესახებ დოკუმენტაცია.
- რეზერვუარების მოწყობასთან დაკავშირებული საკითხები, რეზერვუარის ტიპი, რაოდენობა და მოცულობები;
- რეზერვუარების, ტექნოლოგიური მილსადენის, სატუმბი სადგურის, ტექნოლოგიური პროცესისათვის განკუთვნილი დანადგარების შესახებ ინფორმაცია;
- დასამუშავებელი ნარჩენების კოდი და დასახელება „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიკაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს N426 დადგენილებით დამტკიცებული ნარჩენების ნუსხის შესაბამისად;
- დასამუშავებელი ნარჩენების რაოდენობა და წარმოშობა;
- ნარჩენების აღდგენის ან განთავსების ოპერაციების კოდები „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ I და II დანართის შესაბამისად;
- დეტალური ინფორმაცია მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი ნარჩენების შესახებ (კოდი, დასახელება, რაოდენობა, აღდგენა/განთავსების ოპერაციის კოდები და ინფორმაცია იმ კომპანიების შესახებ, რომლებსაც გადაეცემა ნარჩენები შემდგომი მართვის მიზნით);
- ნარჩენების დროებითი შენახვის ობიექტ(ებ)ის შესახებ დეტალური ინფორმაცია („სახიფათო ნარჩენების შეგროვების და დამუშავების სპეციალური მოთხოვნების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 29 მარტის N145 დადგენილების შესაბამისად);
- ნარჩენებთან უსაფრთხო მოპყრობის ზოგადი მოთხოვნები;
- დასაწყობებულ ნარჩენებზე კონტროლის მეთოდები და დასაწყობების პირობების დეტალური აღწერა ვადების მითითებით;
- ინსინერაციის შედეგად მიღებული ნაცრის ტოქსიკურობის ან/და შემადგენლობის და შესაბამისი კვლევების შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
- ნაცრის კლასიფიცირება „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიკაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს N426 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნების შესაბამისად;
- ინსინერაციის პროცესში წარმოქმნილი ნაცრის ზუსტი რაოდენობა;
- ნაცრის, მათ შორის სახიფათო ნარჩენების მართვის დეტალური ღონისძიებები;
- ინსინერატორის მიერ ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები;
- ინსინერატორის ჰაერის გაწმენდის სისტემის აღწერა;
- ინსინერატორის ფუნქციონირების დროს შესაძლო ავარიული სიტუაციების აღწერა და მათი მართვის გეგმა;
- ნავთობპროდუქტების დაღვრის რისკები და შემარბილებელი ღონისძიებები;

- ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებების დეტალური აღწერა;
- საქმიანობის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი კუმულაციური ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება მიმდებარე ობიექტების გათვალისწინებით (ატმოსფერული ჰაერი, ხმაური და სხვა);
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;

6. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები და მისი მახასიათებლები, გაბნევის ანგარიში (მიმდებარე ობიექტების გათვალისწინებით) და სხვა.;
- ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მონიტორინგის გეგმა საწარმოდან როგორც უახლოეს მოსახლესთან, ისე მიმდებარე ობიექტებთან (მაგ: სასტუმრო, რესტორანი) მონიტორინგის გათვალისწინებით;
- ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი. სადაც ასახული უნდა იყოს: ატმოსფერული ჰაერის ფონური მდგომარეობა; ობიექტის ფუნქციონირებით გამოწვეული ზემოქმედება ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე, ასევე დადგენილი უნდა იყოს მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის პარამეტრები;
- ზემოქმედება ნიადაგზე და შესაძლო დაბინძურება, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება, ნარჩენების მართვის გეგმა;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებსა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
- მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;
- მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა;
- გზშ-ს ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
- ინსინერატორის განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;

გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში სს „ჰიუნდაი ავტო საქართველოს“ მიერ წარმოდგენილ ქ. თბილისში მეორადი ზეობის გადამამუშავებელი (ნარჩენების აღდგენა) საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე **სავალდებულოა გზშ-ის ანგარიშში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.